

AVTAL OM POLITISK DIALOG OCH SAMARBETE
MELLAN EUROPEISKA GEMENSKAPEN OCH
DESS MEDLEMSSTATER, Å ENA SIDAN,
OCH ANDINSKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER
(REPUBLIKEN BOLIVIA, REPUBLIKEN COLOMBIA, REPUBLIKEN ECUADOR,
REPUBLIKEN PERU OCH REPUBLIKEN VENEZUELA), Å ANDRA SIDAN

KONUNGARIKET BELGIEN,

KONUNGARIKET DANMARK,

FÖRBUNDSREPUBLIKEN TYSKLAND,

REPUBLIKEN GREKLAND,

KONUNGARIKET SPANIEN,

REPUBLIKEN FRANKRIKE,

IRLAND,

ITALIENSKA REPUBLIKEN,

STORHERTIGDÖMET LUXEMBURG,

KONUNGARIKET NEDERLÄNDERNA,

REPUBLIKEN ÖSTERRIKE,

REPUBLIKEN PORTUGAL,

REPUBLIKEN FINLAND,

KONUNGARIKET SVERIGE,

FÖRENADE KONUNGARIKET STORBRIANNIEN OCH NORDIRLAND

fördragsslutande parter i Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen och Fördraget om Europeiska unionen, nedan kallade "medlemsstaterna", och

EUROPEISKA GEMENSKAPEN,

å ena sidan, och

ANDINSKA GEMENSKAPEN OCH DESS MEDLEMSSTATER

REPUBLIKEN BOLIVIA,

REPUBLIKEN COLOMBIA,

REPUBLIKEN ECUADOR,

REPUBLIKEN PERU,

REPUBLIKEN VENEZUELA,

å andra sidan,

SOM BEAKTAR de traditionella historiska och kulturella banden mellan parterna och parternas önskan att stärka sina förbindelser på grundval av de mekanismer som redan finns för att reglera dessa förbindelser,

SOM ANSER att detta nya avtal om politisk dialog och samarbete bör innebära att förbindelserna mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen fördjupas och breddas, även på nya områden som är av intresse för båda parterna,

SOM ÅNYO BEKRÄFTAR sin respekt för de demokratiska principerna och de grundläggande mänskliga rättigheterna, såsom dessa formuleras i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, och för internationell humanitär rätt,

SOM ERINRAR om den vikt de fäster vid rättsstatsprincipen och principen om gott styre,

SOM ÄR ÖVERTYGADE om vikten av att på grundval av principerna om delat ansvar, ett övergripande synsätt, jämvikt och multilaterala förbindelser bekämpa illegal narkotika och därmed relaterad brottslighet,

SOM FRAMHÅLLER sin beslutsamhet att samarbeta i syfte att söka utrota fattigdomen och åstadkomma en rättvis och hållbar utveckling, inbegripet aspekter såsom sårbarhet vid naturkatastrofer, bevarandet och skyddet av miljön, värnandet om den biologiska mångfalden, stärkandet av respekten för mänskliga rättigheter, demokratiska institutioner och gott styre samt de andinska ländernas gradvisa integrering i världsekonomin.

SOM BETONAR den vikt parterna fäster vid befästandet av den regelbundna politiska dialogen om bilaterala, regionala och internationella frågor av gemensamt intresse och vid mekanismerna för denna dialog, i enlighet med vad som fastställs i den gemensamma förklaringen om den politiska dialog mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen som undertecknades i Rom den 30 juni 1996,

SOM FRAMHÅLLER behovet av att stärka det samarbetsprogram som regleras genom ramavtalet för samarbete mellan Europeiska ekonomiska gemenskapen och Cartagenaavtalets medlemsstater, Republiken Bolivia, Republiken Colombia, Republiken Ecuador, Republiken Peru samt Republiken Venezuela, vilket undertecknades 1993 (nedan kallat "1993 års ramavtal om samarbete"),

SOM ERKÄNNER behovet av att fördjupa den regionala integrationen, liberaliseringen av handeln och det ekonomiska reformarbetet i Andinska gemenskapen och av att intensifiera de konfliktförebyggande åtgärderna i syfte att upprätta en fredszon i den andinska regionen, i enlighet med Lima-åtagandet (den andinska stadgan för fred och säkerhet och för begränsning och kontroll av kostnaderna för försvar av de yttre gränserna),

SOM ÄR MEDVETNA om behovet av att främja hållbar utveckling i Andinska regionen genom ett partnerskap för utveckling som inbegriper alla berörda aktörer, även det civila samhället och den privata sektorn, i enlighet med de principer som fastställs i Monterrey-överenskommelsen och i Johannesburgdeklarationen och genomförandeplanen för denna,

SOM ÄR ÖVERTYGADE OM behovet av att upprätta ett samarbete rörande migrationsfrågor,

SOM BETONAR viljan att samarbeta i internationella forum,

SOM ÄR MEDVETNA OM behovet av att befästa förbindelserna mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen i syfte att stärka mekanismerna bakom dessa förbindelser mot bakgrund av den nya dynamiken i internationella förbindelser i en globaliserad värld som präglas av inbördes beroende,

SOM BEAKTAR det strategiska partnerskap som grundlades mellan Europeiska unionen, Latinamerika och Västindien i samband med toppmötet i Rio 1999 och bekräftades vid toppmötet i Madrid 2002, och

SOM UPPREPAR, inom denna ram, vikten av att främja det utbyte som krävs för att skapa förutsättningar för starkare förbindelser mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen på en stabil och för båda parterna fördelaktig grund,

HAR BESLUTAT ATT INGÅ DETTA AVTAL.

AVDELNING I

AVTALETS MÅL, ART OCH RÄCKVIDD

ARTIKEL 1

Principer

1. Respekten såväl för de demokratiska principerna och de grundläggande mänskliga rättigheterna, såsom dessa formuleras i den allmänna förklaringen om de mänskliga rättigheterna, som för rättsstatsprincipen ligger till grund för båda parternas inrikes- och utrikespolitik och utgör en väsentlig beståndsdel av detta avtal.

2. Parterna bekräftar att de är fast beslutna att främja hållbar utveckling och att bidra till att utvecklingsmålen i millenniedeklarationen skall nås.
3. Parterna bekräftar den vikt de fäster vid principen om gott styre och vid att bekämpa korruption.

ARTIKEL 2

Mål och räckvidd

1. Parterna bekräftar sitt gemensamma mål att stärka och fördjupa sina förbindelser på alla områden som omfattas av detta avtal genom att utveckla sin politiska dialog och stärka sitt samarbete.
2. Parterna bekräftar sitt gemensamma mål att verka för att det skapas förutsättningar för att ett genomförbart och för båda parterna fördelaktigt associeringsavtal, inbegripet ett frihandelsavtal, skall kunna förhandlas fram med utgångspunkt i resultatet av Doha-arbetsprogrammet.

3. Genomförandet av avtalet bör bidra till att skapa dessa förutsättningar genom att den politiska och sociala stabiliteten främjas, den regionala integrationsprocessen fördjupas och fattigdomen i Andinska gemenskapen minskas inom ramen för en hållbar utveckling.
4. Detta avtal innehåller regler om den politiska dialogen och samarbetet mellan parterna och om de nödvändiga institutionella arrangemangen för avtalets genomförande.
5. Parterna förbinder sig att regelbundet bedöma de framsteg som görs och att därvid beakta de framsteg som gjorts före avtalets ikraftträdande.

AVDELNING II

POLITISK DIALOG

ARTIKEL 3

Mål

1. Parterna är överens om att stärka sin regelbundna politiska dialog på grundval av principerna i 1993 års ramavtal om samarbete och på grundval av Romdeklarationen från 1996.

2. Parterna är överens om att den politiska dialogen skall omfatta alla frågor av ömsesidigt intresse och alla andra internationella frågor. Dialogen skall bana väg för nya initiativ för att uppnå gemensamma mål och upprätta en gemensam grund på områden såsom säkerhet, regional utveckling och stabilitet, konfliktförebyggande åtgärder och konfliktlösning, mänskliga rättigheter, metoder för att stärka det demokratiska styret, bekämpning av korruption, hållbar utveckling, illegal migration, bekämpning av terrorism och det globala problemet med illegal narkotika, inbegripet kemiska prekursorer, penningtvätt och olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen i alla avseenden. Dialogen skall också utgöra en grundval för initiativ och understödja ansträngningar att utveckla initiativ, även initiativ till samarbete, och åtgärder i hela Latinamerika.

3. Parterna är överens om att den politiska dialogen skall möjliggöra ett brett informationsutbyte och utgöra ett forum för gemensamma internationella initiativ.

ARTIKEL 4

Genomförandeformer

Parterna är överens om att deras politiska dialog skall föras

a) när så är lämpligt och om parterna kommer överens om det, på stats- eller regeringschefsnivå,

- b) på ministernivå,
- c) på högre tjänstemannanivå,
- d) på arbetsgruppsnivå

och med maximalt utnyttjande av de diplomatiska kanalerna.

ARTIKEL 5

Utrikes- och säkerhetspolitiskt samarbete

Parterna skall i största möjliga utsträckning samarbeta på det utrikes- och säkerhetspolitiska området och därvid samordna sina ståndpunkter och ta gemensamma initiativ i lämpliga internationella forum.

AVDELNING III

SAMARBETE

ARTIKEL 6

Mål

1. Parterna är överens om att det samarbete som det föreskrivs om i 1993 års ramavtal om samarbete skall stärkas och utvidgas till andra områden. Samarbetet skall framför allt syfta till att
 - a) stärka freden och stabiliteten,
 - b) främja politisk och social stabilitet genom att stärka det demokratiska styret och respekten för de mänskliga rättigheterna,
 - c) fördjupa den regionala integrationsprocessen mellan länderna i den andinska regionen i syfte att bidra till deras sociala, politiska och ekonomiska utveckling, inbegripet uppbyggande av deras produktionskapacitet och stärkandet av deras exportkapacitet,

d) minska fattigdomen, verka för större social och regional sammanhållning och främja en rättvisare tillgång till sociala tjänster och till frukterna av den ekonomiska tillväxten, varvid en lämplig avvägning skall göras mellan ekonomiska, sociala och miljömässiga aspekter av hållbar utveckling.

2. Parterna är överens om att samarbetet skall omfatta övergripande frågor som rör ekonomisk och social utveckling, bland annat jämställdhetsfrågor, respekt för ursprungsbefolkningar, förebyggande av och insatser vid naturkatastrofer, miljöskydd och miljövård samt biologisk mångfald, och främja forskning och teknisk utveckling. Även regional integration skall betraktas som en övergripande fråga, och samarbetsåtgärder på nationell nivå bör därför vara förenliga med den regionala integrationsprocessen.

3. Parterna är överens om att åtgärder som syftar till att bidra till den regionala integrationen i den andinska regionen och till att stärka förbindelserna mellan parternas regioner skall uppmuntras.

ARTIKEL 7

Metoder

Parterna är överens om att samarbetet skall genomföras i form av tekniskt bistånd, studier, utbildning, utbyte av information och sakkunskap, möten, seminarier och forskningsprojekt eller varje annan form som parterna kommer överens om allt efter det samarbetsområde det är fråga om, de mål som skall uppnås och de medel som finns tillgängliga samt i enlighet med de normer och regler som gäller för samarbetet.

ARTIKEL 8

Samarbete rörande mänskliga rättigheter, demokrati och gott styre

Parterna är överens om att myndigheter och företrädare för det organiserade civila samhället skall stödjas aktivt inom ramen för samarbetet, genom insatser som särskilt syftar till att

- a) främja de mänskliga rättigheterna, demokratiseringsprocessen och ett gott styre, bland annat organisera och genomföra val,

- b) stärka rättsstatsprincipen och en god och öppen förvaltning av den offentliga verksamheten, bland annat genom bekämpning av korruption på lokal, regional och nationell nivå.
- c) garantera ett oberoende och effektivt rättsväsen,
- d) genomföra och sprida den andinska stadgan för främjande och skydd av de mänskliga rättigheterna.

ARTIKEL 9

Samarbete när det gäller konfliktförebyggande

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall syfta till att främja och stödja en vittomfattande fredspolitik, inbegripet konfliktförebyggande åtgärder och konfliktlösning. Denna politik skall grundas på principen om engagemang och delaktighet från samhällets sida och skall inriktas främst på utveckling av kapaciteten på regional, subregional och nationell nivå. Syftet skall vara att sörja för att alla samhällssegment har samma politiska, ekonomiska, sociala och kulturella möjligheter, stärka den demokratiska legitimiteten, främja social sammanhållning och effektivisera förvaltningen av den offentliga verksamheten, upprätta effektiva system för fredlig sammanjämkning av olika gruppers intressen samt främja ett aktivt och organiserat civilt samhälle.

2. Samarbetsverksamheten kan bland annat omfatta stöd till medlings-, förhandlings- och förlikningsprocesser, till regional förvaltning av gemensamma naturresurser, till demobilisering och återintegrering i samhället av tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper, till insatser när det gäller barnsoldater (i enlighet med Förenta nationernas konvention om barnets rättigheter), till insatser för bekämpning av truppminor, till utbildningsprogram rörande gränskontroll samt till genomförande och spridning av Lima-åtagandet (den andinska stadgan för fred och säkerhet och för begränsning och kontroll av kostnaderna för försvar av de yttre gränserna).

3. Parterna skall också samarbeta när det gäller att förhindra och bekämpa olaglig handel med handeldvapen och lätta vapen, i syfte bland annat att samordna åtgärder för att stärka det rättsliga och institutionella samarbetet, och när det gäller insamling och förstöring av illegala handeldvapen och lätta vapen som finns i civilbefolkningens ägo.

ARTIKEL 10

Samarbete rörande modernisering av statlig och offentlig förvaltning

1. Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att modernisera den offentliga förvaltningen i de andinska länderna och därvid bland annat stödja den decentraliseringsprocess och de organisatoriska förändringar som har sin grund i den andinska integrationsprocessen. Generellt sett skall syftet vara att på grundval av båda parternas bästa metoder och Europeiska unionens erfarenhet av utveckling av strategier och instrument öka den organisatoriska effektiviteten, verka för ökad öppenhet och ansvarighet i förvaltningen av offentliga tillgångar samt förbättra den rättsliga och institutionella ramen.
2. Detta samarbete kan bland annat omfatta program för kapacitetsuppbyggnad när det gäller utformning och genomförande av strategier (tillhandahållande av offentliga tjänster, utformning och verkställande av budgeten, förebyggande och bekämpning av korruption, det organiserade civila samhällets delaktighet) och stärkande av rättsväsendet.

ARTIKEL 11

Samarbete rörande regional integration

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall stärka den regionala integrationsprocessen inom Andinska gemenskapen, särskilt utvecklingen och genomförandet av dess gemensamma marknad.
2. Samarbetet skall stödja utvecklingen och stärkandet av de institutioner som är gemensamma för Andinska gemenskapens medlemsländer och främja ett närmare samarbete mellan de berörda institutionerna. Det skall stärka utbytet mellan institutionerna när det gäller integrationsfrågor och medföra mer omfattande och fördjupade överväganden på följande områden: analys och främjande av integration, publikationer, eftergymnasial utbildning om integration, stipendier samt praktiktjänstgöring.
3. Samarbetet skall också främja utveckling av en gemensam politik och harmonisering av den rättsliga ramen, bland annat sektorspolitik på områden såsom handel, tull, energi, transport, kommunikationer, miljö och konkurrens samt samordning av den makroekonomiska politiken på områden såsom penningpolitik, skattepolitik och offentliga finanser.
4. Mer specifikt kan samarbetet omfatta, men inte begränsas till, handelsrelaterat tekniskt bistånd som syftar till att
 - a) befästa och genomföra den andinska tullunionen,

- b) minska och undanröja hinder för utvecklingen av handeln inom regionen,
 - c) förenkla, modernisera, harmonisera och integrera tull- och transiteringssystem och stöd i form av utveckling av lagstiftning, standarder och yrkesutbildning,
 - d) upprätta en gemensam marknad med fri rörlighet för varor, tjänster, kapital och personer inom regionen och genomföra andra kompletterande åtgärder som krävs för att denna marknad skall kunna fungera till fullo.
5. Parterna är vidare överens om att de andinska ländernas politik avseende gränsöverskridande integrering och utveckling är av stor vikt för stärkandet och beförhållandet av den subregionala och regionala integrationsprocessen.

ARTIKEL 12

Regionalt samarbete

Parterna är överens om att använda alla befintliga samarbetsinstrument till att främja verksamhet som syftar till att utveckla ett aktivt och ömsesidigt samarbete mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen och mellan de andinska länderna och andra länder eller regioner i Latinamerika och Västindien på områden såsom handels- och investeringsfrämjande åtgärder, miljö, förebyggande av och insatser vid naturkatastrofer, forskning, energi, transport, infrastrukturer för kommunikation samt regional utveckling och fysisk planering.

ARTIKEL 13

Handelssamarbete

Med beaktande av sitt gemensamma mål att skapa förutsättningar för att det med utgångspunkt i resultatet av Doha-arbetsprogrammet skall kunna förhandlas fram ett genomförbart och för båda parterna fördelaktigt associeringsavtal, inbegripet ett frihandelsavtal, mellan Europeiska gemenskapen och Andinska gemenskapen, är parterna överens om att handelssamarbetet skall främja kapacitetsuppbyggnad i de andinska länderna i syfte att öka deras konkurrenskraft och därigenom ge dem möjlighet till ett ökat deltagande på EU-marknaden och i världsekonomin.

Det handelsrelaterade tekniska biståndet bör därför omfatta verksamhet som rör underlättande av handel och tull (såsom förenkling av förfaranden, modernisering av tullförvaltningen och utbildning av tjänstemän), tekniska standarder, sanitära och fytosanitära åtgärder, immateriella rättigheter, investeringar, tjänster, offentlig upphandling, system för tvistlösning m.m. Det skall i så hög grad som möjligt främja utvecklingen och diversifieringen av handeln inom regionen och uppmuntra den andinska regionen att delta aktivt i de multilaterala handelsförhandlingar som förs inom ramen för Världshandelsorganisationen (WTO).

Det handelsrelaterade tekniska biståndet skall också syfta till att identifiera och undanröja hinder för utvecklingen av handeln.

Ett ytterligare mål kan vara att främja och stödja bland annat

- handelsfrämjande åtgärder, bl.a. lämpligt utbyte mellan företag från båda parterna,
- handelsdelegationer,
- marknadsanalys,
- metoder för att på bästa sätt anpassa den lokala produktionen till behoven på externa marknader.

ARTIKEL 14

Samarbete inom tjänstesektorn

Parterna är överens om att i enlighet med bestämmelserna i allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS) stärka sitt samarbete inom tjänstesektorn, eftersom tjänstehandeln får allt större betydelse för utvecklingen och diversifieringen av deras ekonomier. Det ökade samarbetet skall syfta till att förbättra konkurrenskraften för Andinska gemenskapens tjänstesektor och göra det lättare för denna sektor att delta i världshandeln med tjänster på ett sätt som är förenligt med principen om hållbar utveckling. Parterna skall fastställa vilka tjänstesektorer som skall stå i centrum för samarbetet. Verksamheten skall bland annat inriktas på lagstiftning och på tillgång till kapitalkällor och teknik.

ARTIKEL 15

Samarbete rörande immateriella rättigheter

Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att främja investeringar, överföring av teknik, spridning av information, kulturell och kreativ verksamhet och därmed sammanhängande ekonomisk verksamhet samt tillgång till och fördelning av fördelarna. Båda parterna åtar sig att inom ramen för sina respektive lagar, föreskrifter och politiska strategier garantera tillräckligt och effektivt skydd av immateriella rättigheter i enlighet med de strängaste internationella normerna.

ARTIKEL 16

Samarbete rörande offentlig upphandling

Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att främja ömsesidiga, öppna, icke-diskriminerande och överskådliga förfaranden för offentlig och privat upphandling på alla nivåer.

ARTIKEL 17

Samarbete i konkurrenspolitiska frågor

Parterna är överens om att samarbetet i konkurrenspolitiska frågor skall befrämja att konkurrensregler införs och faktiskt tillämpas; i syfte att främja insynen samt rättssäkerhet för företag som är verksamma på Andinska gemenskapens marknader skall också informationsspridning främjas genom samarbetet.

ARTIKEL 18

Tullsamarbete

1. Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att sörja för förenlighet med de WTO-bestämmelser som rör handel och hållbar utveckling och att uppnå förenlighet mellan de båda parternas tullsystem i syfte att underlätta handeln mellan parterna.
2. Samarbetet skall kunna omfatta följande:
 - a) Förenkling och harmonisering av import- och exporthandlingar på grundval av internationella normer, bland annat användning av förenklade deklarationer.
 - b) Förbättring av tullförfarandena genom metoder såsom riskbedömning, förenklade förfaranden för varors införsel och övergång till fri omsättning, beviljande av ställning som godkänd operatör, användning av elektronisk datautväxling (EDI) och automatiserade system.
 - c) Åtgärder för att öka insynen och förbättra förfarandena för överklagande av tullmyndigheternas beslut och avgöranden.

- d) Mekanismer för att se till att det med aktörer på handelsområdet regelbundet hålls samråd om import- och exportbestämmelser och förfaranden.
3. Parterna är överens om att inom den institutionella ram som upprättas i detta avtal överväga möjligheten att upprätta ett protokoll om ömsesidigt bistånd på tullområdet.

ARTIKEL 19

Samarbete rörande tekniska föreskrifter och bedömning av överensstämmelse

1. Parterna är överens om att samarbete rörande standarder, tekniska föreskrifter och bedömning av överensstämmelse är av central betydelse när det gäller utveckling av handeln, särskilt handeln inom regionen.
2. Genom samarbetet mellan parterna skall insatser främjas på följande områden:
 - a) Lagstiftningssamarbete.
 - b) Anpassning av tekniska föreskrifter om internationella och europeiska standarder.

- c) Inrättande av ett regionalt anmälningssystem, inrättande av ett nätverk av organ för bedömning av överensstämmelse vars arbete grundar sig på bestämmelser som motverkar diskriminering, samt utveckling av användningen av ackreditering.
3. Konkret skall samarbetet omfatta följande:
- a) Tillhandahållande av organisatoriskt och tekniskt stöd för att främja upprättandet av regionala nätverk och organ samt ökad samordning av strategier för att få till stånd en gemensam hållning när det gäller användningen av internationella och regionala standarder och antagandet av med dessa standarder förenliga tekniska föreskrifter och förfaranden för bedömning av överensstämmelse.
 - b) Främjande av åtgärder som syftar till att överbrygga skillnaderna mellan parterna när det gäller bedömning av överensstämmelse och standardisering, särskilt utbyte om information om standarder, bedömning av överensstämmelse och typgodkännande.
 - c) Främjande av åtgärder som syftar till att göra parternas system mer förenliga på de ovan nämnda områdena samt i fråga om insyn, god föreskriftspraxis och främjande av kvalitetsstandarder för produkter och affärsmetoder.

ARTIKEL 20

Industriellt samarbete

1. Parterna är överens om att det industriella samarbetet skall främja modernisering och omstrukturering av den andinska industrin och av enskilda sektorer samt främja industriellt samarbete mellan ekonomiska aktörer, i syfte att stärka den privata sektorn under sådana förhållanden att miljön skyddas.
2. Initiativ inom ramen för det industriella samarbetet skall återspegla båda parterns prioriteringar. De skall beakta regionala aspekter av industriell utveckling och vid behov främja transnationella partnerskap. Initiativen skall särskilt inriktas på att upprätta en lämplig ram för förbättring av kunskapen om företagsledning och främjande av öppenhet i fråga om marknader och villkor för företagen.

ARTIKEL 21

Samarbete rörande utveckling av små och medelstora företag och mikroföretag

Parterna är överens om att främja ett gynnsamt klimat för utveckling av små och medelstora företag och mikroföretag, särskilt genom att

- a) främja kontakter mellan ekonomiska aktörer, gemensamma investeringar och upprättandet av samriskföretag och informationsnätverk inom ramen för befintliga övergripande program,

- b) underlätta tillgången till finansieringsmöjligheter, tillhandahålla information och stimulera innovation.
- c) underlätta överföring av teknik,
- d) identifiera och undersöka marknadsföringskanaler.

ARTIKEL 22

Samarbete rörande jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling

Parterna är överens om att främja samarbetet rörande jordbruk, skogsbruk och landsbygdsutveckling i syfte att gynna diversifiering, miljövänliga metoder, hållbar ekonomisk och social utveckling och tryggad livsmedelsförsörjning. Parterna skall i detta syfte undersöka följande:

- a) Åtgärder för att höja jordbruksprodukternas kvalitet, kapacitetsuppbyggnad, överföring av teknik, åtgärder till förmån för producentorganisationer samt åtgärder för stöd till handelsfrämjande verksamhet.

- b) Åtgärder för miljö- och hälsoskydd, djurskydd, växtskydd och andra relaterade frågor, med beaktande av parternas gällande lagstiftning och deras respektive internationella skyldigheter, vilka främst härrör från Världshandelsorganisationens (WTO) regler och multilaterala miljöavtal.
- c) Åtgärder för en hållbar ekonomisk och social utveckling i landsbygdsområden, inbegripet miljövänliga metoder, skogsbruk, forskning, tillgång till land, hållbar landsbygdsutveckling och tryggad livsmedelsförsörjning.
- d) Åtgärder för att bevara och främja traditionell verksamhet som bygger på landsbygdsbefolkningens och landsbygdssamhällets särskilda identitet, t.ex. utbyte av erfarenheter och partnerskap, upprättande av samriskföretag och nätverk för samarbete mellan lokala eller ekonomiska aktörer.

ARTIKEL 23

Samarbete rörande fiske och vattenbruk

Parterna är överens om att bygga ut det ekonomiska och tekniska samarbetet inom fiske och vattenbruk, särskilt när det gäller sådana aspekter som hållbart utnyttjande, förvaltning och bevarande av fiskeresurserna, inbegripet bedömning av miljökonsekvenserna. Samarbetet bör också omfatta t.ex. beredningsindustrin och handelsförenkling. Samarbetet på fiskeområdet skulle kunna leda till att det ingås bilaterala fiskeavtal mellan parterna eller mellan Europeiska gemenskapen och en eller flera medlemsstater i Andinska gemenskapen eller till att det ingås multilaterala fiskeavtal mellan parterna.

ARTIKEL 24

Samarbete rörande gruvdrift

Parterna är överens om att samarbetet rörande gruvdrift främst skall inriktas på följande, med beaktande av miljöskyddsaspekterna:

- a) Främjande av att företag från båda parterna deltar i prospektering efter samt utvinning och hållbar användning av mineral, i enlighet med bägge parter lagstiftning.
- b) Främjande av utbyte av information, erfarenhet och teknik avseende undersökningar för gruvdrift och utvinning.
- c) Främjande av expertutbyte och utförande av gemensam forskning för att skapa bättre förutsättningar för teknisk utveckling.
- d) Utveckling av åtgärder för att främja investeringar på detta område.
- e) Utveckling av åtgärder för att främja miljöskydd och företagens miljöansvar inom denna sektor.

ARTIKEL 25

Samarbete på energiområdet

1. Parterna är överens om att deras gemensamma mål skall vara att främja samarbete på energiområdet, bland annat att befästa sina ekonomiska förbindelser inom nyckelsektorer såsom vattenkraft, olja och gas, förnybara energikällor, energisparande teknik, elektrifiering av landsbygden och regional integration av energimarknaderna, varvid det bör tas hänsyn till att de andiska länderna redan håller på att genomföra projekt för sammankoppling av elnät.
2. Samarbetet kan särskilt omfatta följande:
 - a) Energipolitik, bland annat sammankoppling av infrastrukturer av regional betydelse, förbättring och diversifiering av energiförsörjningen och förbättrat tillträde till energimarknaderna, inbegripet underlättande av transitering, överföring och distribution.
 - b) Ledarskap och utbildning inom energisektorn samt teknik- och kunskapsöverföring.
 - c) Främjande av energibesparing, energieffektivitet och förnybar energi samt miljökonsekvensbedömningar av energiproduktion och energiförbrukning.
 - d) Samarbete mellan företag i denna sektor.

ARTIKEL 26

Samarbete på transportområdet

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall inriktas på omstrukturering och modernisering av transportsystem och därtill hörande infrastruktursystem samt på förbättring av passagerar- och godstransporter och av tillträdet till marknaderna för stads-, flyg-, sjö-, järnvägs- och vägtransport genom effektivisering av förvaltningen av transport från operationell och administrativ synpunkt och genom främjande av stränga driftsstandarder.
2. Samarbetet skall också kunna omfatta följande:
 - a) Utbyte av information om parternas politik, särskilt när det gäller stadstrafik och de multimodala transportnätens samtrafikförmåga och driftskompatibilitet, och i andra frågor av gemensamt intresse.
 - b) Förvaltning av inre vattenvägar, vägar, järnvägar, hamnar och flygplatser, inbegripet samarbete mellan behöriga myndigheter.
 - c) Projekt som syftar till överföring av europeisk teknik i det globala satellitnavigationssystemet (GNSS) och när det gäller centrum för kollektivtrafik i städer.

- d) Förbättring av säkerhetsnormer och miljöskyddsnormer, inbegripet samarbete i berörda internationella forum i syfte att säkra en bättre efterlevnad av internationella normer.

ARTIKEL 27

Samarbete rörande informationssamhället, informationsteknik och telekommunikation

1. Parterna är överens om att informationsteknik och kommunikation är nyckelsektorer i det moderna samhället och av avgörande betydelse för den ekonomiska och sociala utvecklingen och för en smidig övergång till informationssamhället. Samarbetet på detta område skall bidra till att minska IT-klyftan och syfta till en rättvisare tillgång till informationsteknik, särskilt i mindre utvecklade områden.
2. Samarbetet på detta område skall syfta till att främja följande:
 - a) En dialog om alla aspekter av informationssamhället.
 - b) En dialog om lagstiftningen och politiken kring informationsteknik och kommunikation, bland annat standarder.
 - c) Utbyte av information om standarder, bedömning av överensstämmelse och typgodkännande.

- d) Spridning av ny informations- och kommunikationsteknik och informationsutbyte om nya tekniska genombrott.
- e) Gemensamma forskningsprojekt rörande informations- och kommunikationsteknik samt pilotprojekt rörande teknikens tillämpning i informationssamhället.
- f) Samtrafikförmåga och driftskompatibilitet hos telematiknätverk och telematiktjänster.
- g) Ömsesidig tillgång till databaser, med vederbörlig hänsyn till nationell och internationell upphovsrättslagstiftning.
- h) Utbyte och utbildning av specialister.
- i) Datorisering av den offentliga förvaltningen.

ARTIKEL 28

Samarbete på det audiovisuella området

Parterna är överens om att genom gemensamma initiativ i fråga om utbildning och utveckling, produktion och distribution på det audiovisuella området främja samarbetet på det audiovisuella området och i mediebranschen i allmänhet. Samarbetet skall äga rum i överensstämmelse med relevanta nationella bestämmelser om upphovsrätt och med relevanta internationella avtal.

ARTIKEL 29

Samarbete rörande turism

Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall syfta till att

- a) upprätta bästa metoder i syfte att sörja för en välbalanserad och hållbar utveckling av turismen i den andinska regionen,
- b) förbättra kvaliteten på de tjänster som erbjuds turister,
- c) öka allmänhetens medvetenhet om turismens ekonomiska och sociala betydelse för den andinska regionens utveckling,
- d) främja och utveckla ekoturism,
- e) främja antagandet av gemensamma strategier avseende turism inom ramen för Andinska gemenskapen.

ARTIKEL 30

Samarbete mellan finansiella institut

Parterna är överens om att i enlighet med sina behov och inom ramen för sina program och sin lagstiftning främja samarbete mellan nationella och regionala finansiella institut.

ARTIKEL 31

Samarbete rörande investeringsfrämjande åtgärder

1. Parterna är överens om att inom ramen för sina respektive behörighetsområden verka för ett gynnsamt och stabilt klimat för ömsesidiga investeringar.
2. Samarbetet skall särskilt omfatta
 - a) främjande och utveckling av mekanismer för utbyte och spridning av information om investeringslagstiftning och investeringsmöjligheter,

- b) utveckling av en rättslig ram mellan båda parternas medlemsstater vilken gynnar investeringar på båda sidorna, när så är lämpligt genom bilaterala avtal om att främja och skydda investeringar och förhindra dubbelbeskattning.
- c) utveckling av enhetliga och förenklade administrativa förfaranden,
- d) utveckling av mekanismer för samriskföretag.

ARTIKEL 32

Makroekonomisk dialog

1. Parterna är överens om att samarbetet skall syfta till att främja ett informationsutbyte om makroekonomisk utveckling och makroekonomisk politik på båda sidor och ett utbyte av erfarenheter när det gäller samordning av makroekonomisk politik inom ramen för en gemensam marknad.
2. Parterna skall också sträva efter att fördjupa dialogen om makroekonomiska frågor mellan sina myndigheter, bland annat på områden såsom penningpolitik, skattepolitik, offentliga finanser, utlandsskuld och makroekonomisk stabilisering.

ARTIKEL 33

Samarbete på statistikområdet

1. Parterna är överens om att huvudsyftet skall vara att anpassa statistiska metoder och program så att det blir möjligt för parterna att använda varandras statistik om handel med varor och tjänster samt, allmänt sett, varandras statistik rörande alla de områden som omfattas av avtalet för vilka statistik kan upprättas.
2. Detta samarbete skulle bland annat kunna omfatta tekniskt utbyte mellan institut för statistik i Andinska gemenskapen och i Europeiska unionens medlemsstater och Eurostat, utveckling av gemensamma metoder för insamling, analys och tolkning av data samt anordnande av seminarier, arbetsgrupper eller utbildningsprogram på statistikområdet.

ARTIKEL 34

Samarbete rörande konsumentskydd

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall inriktas på att göra parternas konsumentskyddsbestämmelserna förenliga.

2. Samarbetet skall, i största möjliga utsträckning, kunna omfatta följande:
 - a) Ökad överensstämmelse mellan parternas konsumentlagstiftning i syfte att undvika handelshinder, samtidigt som en hög konsumentskyddsnivå garanteras.
 - b) Upprättande och utveckling av system för ömsesidigt informationsutbyte, t.ex. system för snabbt informationsutbyte om livsmedel och foder som innebär en risk för människors och djurs hälsa.
 - c) Förbättrad kapacitet för genomförande av sanitära och fytosanitära åtgärder för att underlätta marknadsillträdet och sörja för en lämplig nivå av hälsoskydd på grundval av överskådliga, icke-diskriminerande och konsekventa regler.
 - d) Uppmuntrande av samarbete och informationsutbyte mellan konsumentorganisationer.
 - e) Stöd till den andinska gruppen för det civila samhällets delaktighet i hävdandet av konsumenternas rättigheter.

ARTIKEL 35

Samarbete om uppgiftsskydd

1. Parterna är överens om att verka för att det vid behandling av personuppgifter och andra uppgifter tillämpas en hög skyddsnivå som motsvarar de strängaste internationella normerna.

2. Parterna är också överens om att samarbeta när det gäller skydd av personuppgifter i syfte att förbättra skyddsnivån och verka för att undanröja de hinder för det fria flödet av personuppgifter mellan parterna som uppkommer på grund av att uppgifterna inte erhåller tillräckligt skydd.

ARTIKEL 36

Vetenskapligt och tekniskt samarbete

1. Parterna är överens om att det vetenskapliga och tekniska samarbetet skall ske i deras ömsesidiga intresse och i enlighet med deras strategier på dessa områden, särskilt när det gäller reglerna för utnyttjande av sådana immateriella rättigheter som härrör från forskningsverksamhet, och att målen för samarbetet skall vara att
 - a) bidra till den vetenskapliga och tekniska utvecklingen i den andinska regionen,
 - b) utbyta vetenskaplig och teknisk information och erfarenhet på regional nivå, särskilt när det gäller genomförande av strategier och program,
 - c) främja utvecklingen av mänskliga resurser och en lämplig institutionell ram för forskning och utveckling,

- d) främja förbindelserna mellan parternas forskarsamfund och utvecklingen av gemensamma vetenskapliga och tekniska forskningsprojekt,
 - e) uppmuntra båda parternas företagssektorer att delta i det vetenskapliga och tekniska samarbetet, särskilt när det gäller att främja innovationer,
 - f) främja innovations- och tekniköverföring mellan parterna, även i fråga om e-förvaltning och miljövänlig teknik.
2. Deltagande av institut för högre utbildning, forskningscentrum och produktionssektorer, särskilt små och medelstora företag, från båda parterna skall uppmuntras.
3. Parterna är överens om att främja det vetenskapliga och tekniska samarbetet mellan universitet, forskningsinstitut och produktionssektorer i båda regionerna, inbegripet stipendietilldelning och utbytesprogram för studenter och högt kvalificerade specialister.
4. Parterna är också överens om att främja Andinska gemenskapens deltagande i Europeiska gemenskapens tekniska program och utvecklingsprogram i enlighet med gemenskapens regler för deltagande av organ från tredje land.

ARTIKEL 37

Samarbete på utbildningsområdet

1. Parterna är överens om att målet med samarbetet på detta område skall vara att förbättra utbildning och yrkesutbildning. I detta syfte skall särskild uppmärksamhet ägnas ungdomars, kvinnors och äldre personers tillgång till utbildning, inbegripet teknisk utbildning, högre utbildning och yrkesutbildning, liksom uppnåendet i detta sammanhang av utvecklingsmålen i millenniedeklarationen.
2. För att kompetensnivån hos högre tjänstemän skall höjas är parterna överens om att fördjupa sitt samarbete rörande utbildning och yrkesutbildning och att främja samarbete mellan universitet och mellan företag.
3. Parterna är också överens om att ägna särskild uppmärksamhet åt decentraliserade åtgärder och övergripande program (ALFA, ALBAN m.fl.) som gör det möjligt att knyta fasta band mellan specialiserade organ hos båda parterna och därmed främja samordning och utbyte av erfarenheter och tekniska resurser.
4. Samarbetet på detta område kan också syfta till att stödja handlingsplanen för utbildningssektorn i de andinska länderna, vilken bland annat omfattar program för harmonisering av de andinska ländernas utbildningssystem, genomförande av ett informationssystem om utbildningsstatistik och interkulturell utbildning.

ARTIKEL 38

Samarbete rörande miljö och biologisk mångfald

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall främja skyddet och bevarandet av miljön i syfte att uppnå hållbar utveckling. Sambandet mellan fattigdom och miljö och miljökonsekvenserna av ekonomisk verksamheten är viktiga i detta avseende. Samarbetet skall också främja ratificeringen av och stödet till genomförandet av multilaterala miljöavtal och andra internationella avtal på områden såsom klimatförändring, biologisk mångfald, ökenspridning och hantering av kemikalier.
2. Samarbetet skall särskilt inriktas på att
 - a) förhindra miljöförstöring,
 - b) främja bevarande och hållbar förvaltning av naturresurserna (inbegripet biologisk mångfald, bergsekosystem och genetiska resurser), varvid hänsyn skall tas till den regionala strategin för biologisk mångfald i den andinska tropiska regionen,
 - c) utbyta information om och erfarenheter avseende miljölagstiftning och gemensamma miljöproblem hos båda parter,

- d) stärka miljöförvaltningen inom alla sektorer och på alla nivåer av den offentliga förvaltningen,
- e) främja utbildning i miljöfrågor, bygga upp kapaciteten och öka medborgarnas delaktighet samt gynna gemensamma regionala forskningsprogram,
- f) skydda och bevara traditionell kunskap och traditionellt bruk i samband med hållbart nyttjande av biologisk mångfald.

ARTIKEL 39

Samarbete avseende naturkatastrofer

Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall syfta till att minska sårbarheten vid naturkatastrofer i den andinska regionen genom att stärka den regionala kapaciteten när det gäller planering och förebyggande åtgärder, harmonisera den rättsliga ramen och förbättra samordningen mellan institutionerna.

ARTIKEL 40

Kultursamarbete och bevarande av kulturarvet

1. Parterna är överens om att samarbetet på kulturområdet, de kulturella förbindelserna och kontakterna mellan aktörer inom kultursektorn i båda regionerna skall byggas ut.

2. Syftet skall vara att främja kulturellt samarbetet mellan parterna, varvid samverkan med Europeiska unionens medlemsstaters bilaterala samarbete skall beaktas och främjas.
3. Samarbetet skall äga rum i överensstämmelse med relevanta nationella bestämmelser om upphovsrätt och med relevanta internationella avtal.
4. Samarbetet skall kunna omfatta samtliga kulturområden, bland annat följande:
 - a) Översättning av litterära verk.
 - b) Bevarande, återställande och återupplivande av det nationella kulturarvet.
 - c) Kulturevenemang, t.ex. konst- och konsthantverksutställningar, musik, dans och teater samt utbytesprogram för konstnärer och yrkesverksamma inom kultursektorn.
 - d) Främjande av den kulturella mångfalden.
 - e) Ungdomsutbyte.
 - f) Utveckling av kulturindustrin.

- g) Bevarande av kulturarvet.
- h) Förebyggande och bekämpning av olaglig handel med kulturföremål i enlighet med internationella konventioner som undertecknats av båda parterna.

ARTIKEL 41

Samarbete på hälso- och sjukvårdsområdet

1. Parterna är överens om att samarbeta på hälso- och sjukvårdsområdet för att understödja sektorsinriktade reformer som syftar till att göra hälso- och sjukvården rättvis och mer gynnsam för de fattiga; samarbetet skall också syfta till att främja finansieringssystem som ger de fattiga bättre tillgång till hälso- och sjukvård.
2. Parterna är överens om att också andra sektorer, t.ex. utbildnings-, vattenförsörjnings- och avloppshanteringssektorn, måste inbegripas i primär prevention. För att utvecklingsmålen i milleniedeklarationen skall kunna nås, särskilt när det gäller kampen mot aids, malaria och tuberkulos, har parterna i detta avseende för avsikt att stärka och utveckla partnerskap som går utöver det egentliga hälso- och sjukvårdsområdet i enlighet med tillämpliga WTO-bestämmelser. Det krävs även partnerskap med det organiserade civila samhället, med icke-statliga organisationer och med den privata sektorn för att med beaktande av jämställdhetsaspekter ta itu med frågor om sexuell och reproduktiv hälsa och sexuella rättigheter och för att upplysa ungdomar i syfte att förhindra sexuellt överförbara sjukdomar och oönskade graviditeter.

3. Parterna är överens om att samarbeta i fråga om grundläggande infrastrukturer såsom vattenförsörjning och avloppssystem.

ARTIKEL 42

Samarbete i sociala frågor

1. Parterna är överens om att samarbeta för att främja deltagande av arbetsmarknadens parter i en dialog om levnadsvillkor och arbetsförhållanden, socialt skydd och integrering i samhället.
2. Samarbetet bör bidra till de politiska, ekonomiska och sociala samrådsprocesser som är inriktade på att främja den övergripande utvecklingen i fråga om fattigdomsminskning och strategier för att skapa arbetstillfällen.
3. Parterna betonar vikten av social utveckling, vilken måste gå hand i hand med den ekonomiska utvecklingen, och är överens om att ge prioritet åt att främja de grundläggande principer och rättigheter i arbetslivet, de så kallade grundläggande arbetsnormerna, som fastställs i Internationella arbetsorganisationens (ILO) konventioner.

4. Parterna är överens om att samarbetet på detta område kan omfatta genomförandet av en andinsk social agenda med inriktning på två huvudsakliga områden: den andiska gemensamma marknaden och utveckling av mekanismer till stöd för fattigdomsminskning och regional sammanhållning.
5. Parterna kan samarbeta i alla frågor av gemensamt intresse på de ovan nämnda områdena.
6. Åtgärderna skall samordnas med åtgärder som vidtas av Europeiska unionens medlemsstater eller de berörda internationella organisationerna.
7. Där så är lämpligt kan parterna, i enlighet med sina förfaranden, föra denna dialog i samordning med Europeiska ekonomiska och sociala kommittén eller dess andinska motsvarighet.

ARTIKEL 43

Det organiserade civila samhällets deltagande i samarbetet

1. Parterna erkänner det organiserade civila samhällets roll och potentiella bidrag till samarbetsprocessen och är överens om att verka för en effektiv dialog med det organiserade civila samhället och för dess faktiska deltagande.

2. Med förbehåll för varje parts rättsliga och administrativa bestämmelser skall det organiserade civila samhället kunna
- a) delta i beslutsprocessen på nationell nivå i enlighet med de demokratiska principerna,
 - b) informeras om och, i alla stadier av utvecklingsprocessen, delta i samråd om utvecklings- och samarbetsstrategier och sektorspolitik, särskilt på områden som berör dem,
 - c) tilldelas finansiella medel, i den mån parternas interna regler medger det, och stöd till kapacitetsuppbyggnad på viktiga områden,
 - d) delta i genomförandet av samarbetsprogram på områden som berör dem.

ARTIKEL 44

Samarbete i jämställdhetsfrågor

Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall bidra till att stärka strategier och program som syftar till att män och kvinnor i större utsträckning skall kunna delta på lika villkor och i lika hög grad i alla delar av det politiska, ekonomiska, sociala och kulturella livet, om nödvändigt genom att det vidtas konkreta åtgärder till stöd för kvinnor. Samarbetet skall också bidra till att ge kvinnor bättre tillgång till de medel som krävs för att de till fullo skall kunna utnyttja sina grundläggande rättigheter.

ARTIKEL 45

Samarbete rörande ursprungsbefolkningar

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område skall bidra till att upprätta och utveckla partnerskap med ursprungsbefolkningar inom ramen för målen att utrota fattigdomen, uppnå en hållbar förvaltning av naturresurserna samt verka för respekt för de mänskliga rättigheterna och demokratin.
2. Parterna är också överens om att samarbeta för att verka för tillräckligt skydd av traditionell kunskap, nyskapande och bruk bland inhemska och lokala samhällen med en traditionell livsstil som är relevant för bevarande och hållbart nyttjande av biologisk mångfald, och främja en rättvis fördelning av fördelarna.
3. Utöver att systematiskt ta hänsyn till ursprungsbefolkningarnas situation på samtliga nivåer av utvecklingssamarbetet skall parterna beakta ursprungsbefolkningarnas särskilda situation vid utformningen av politiken på olika områden och stärka förmågan hos de organisationer som företräder ursprungsbefolkningar i syfte att öka utvecklingssamarbetets positiva effekter för dessa befolkningar.

4. Samarbetet på detta område kan syfta till att stödja organisationer som företräder ursprungsbefolkningar, t.ex. arbetsgruppen för ursprungsbefolkningars rättigheter, som är ett rådgivande organ inom Andinska integrationssystemet.

ARTIKEL 46

Samarbete rörande fördrivna befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper

1. Parterna är överens om att genom samarbete till stöd för fördrivna befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och för tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper bidra till att tillgodose deras viktigaste behov från och med den tidpunkt då det humanitära biståndet upphör till dess att en mer långsiktig lösning antas rörande deras ställning.
2. Samarbetet skall bland annat kunna omfatta följande:
 - a) Självförsörjning och återintegrering i den socioekonomiska strukturen av fördrivna befolkningsgrupper som tvingats lämna sin hembygd och av tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper.
 - b) Bistånd till de lokala mottagarsamfundet och vidarebosättningsområden för att underlätta att tidigare medlemmar av olagliga väpnade grupper och fördrivna personer som tvingats lämna sin hembygd tas emot och integreras.

- c) Stöd till dessa personer att, om omständigheterna tillåter, frivilligt återvända till och bosätta sig i sitt hemland eller i ett tredjeland.
- d) Insatser för att hjälpa människor att återfå sina ägodelar eller sin äganderätt samt hjälp till juridisk uppgörelse i fall då de utsatts för kränkningar av de mänskliga rättigheterna.
- e) Stärkande av den institutionella kapaciteten i länder som brottas med dessa problem.

ARTIKEL 47

Samarbete när det gäller bekämpning av illegal narkotika och därmed sammanhörande organiserad brottslighet

1. Parterna är överens om att samarbetet på detta område, på grundval av principen om delat ansvar och som ett komplement till den dialog om narkotika som förs på hög nivå mellan Europeiska unionen och Andinska gemenskapen och till den gemensamma gruppen för uppföljning av avtalen om prekursorer och kemiska ämnen som ofta används vid olaglig framställning av narkotika eller psykotropa ämnen, skall syfta till att samordna och öka de gemensamma ansträngningarna för att förhindra och begränsa de förbindelser som ligger till grund för det globala problemet med illegal narkotika. Parterna är också överens om att sträva efter att bland annat genom internationella organisationer och organ bekämpa organiserad brottslighet som hör samman med denna olagliga handel. Parterna är överens om att samarbets- och samordningsmekanismen för narkotikabekämpning mellan Europeiska unionen och Latinamerika och Västindien också skall användas i detta syfte.

2. Parterna skall samarbeta på detta område för att genomföra särskilt följande:
 - a) Program för att förebygga narkotikamissbruk.
 - b) Program för att utbilda, behandla och rehabilitera narkotikamissbrukare.
 - c) Projekt för att harmonisera lagstiftningen och insatserna på detta område i de andinska länderna.
 - d) Gemensamma forskningsprogram.
 - e) Konkreta åtgärder och samarbete för att uppmuntra och en befästa alternativ utveckling med deltagande av berörda befolkningsgrupperna.
 - f) Åtgärder för att förhindra nya illegala grödor och att sådana grödor flyttas till miljömässigt känsliga regioner eller områden där de inte tidigare funnits.
 - g) Faktiskt genomförande av åtgärder för att förhindra spridning av prekursorer och kontrollera handeln med dessa produkter; åtgärderna skall vara likvärdiga med de åtgärder som antagits av Europeiska gemenskapen och av de behöriga internationella organen och skall överensstämma med de avtal om prekursorer och kemiska ämnen som ofta används vid olaglig framställning av narkotika eller psykotropa ämnen som den 18 december 1995 undertecknades mellan Europeiska gemenskapen och vart och ett av de andinska länderna.

- h) Stärkande av insatser för kontroll av olaglig handel med vapen, ammunition och sprängämnen.

ARTIKEL 48

Samarbete när det gäller bekämpning av penningtvätt och därmed sammanhörande brottslighet

1. Parterna är överens om att samarbeta när det gäller att förhindra att deras finansiella system används för att tvätta intäkter från brottslig verksamhet i allmänhet och olaglig handel med narkotika i synnerhet.
2. Samarbetet skall omfatta administrativt och tekniskt bistånd som syftar till att föreskrifter skall utarbetas och användas och till att det skall finnas väl fungerande, lämpliga normer och mekanismer på området. Samarbetet skall framför allt möjliggöra att relevanta upplysningar kan utbytas och att normer för bekämpning av penningtvätt kan införas som motsvarar de normer som antagits av Europeiska gemenskapen och de internationella organ som är verksamma på detta område, såsom arbetsgruppen för finansiella åtgärder (FATF). Samarbete på regional nivå skall uppmuntras.

ARTIKEL 49

Samarbete rörande migration

1. Parterna bekräftar på nytt vikten av gemensam förvaltning av migrationsströmmar mellan deras territorier. I syfte att stärka sitt samarbete skall parterna upprätta en omfattande dialog i alla frågor som hör samman med migration, bland annat illegal invandring, människosmuggling och människohandel, samt införliva migrationsfrågorna i de nationella strategierna för ekonomisk och social utveckling av migranternas ursprungsområden, varvid hänsyn skall tas till de historiska och kulturella banden mellan de båda regionerna.
2. Samarbetet skall grunda sig på en bedömning av särskilda behov, som skall utföras i samråd mellan parterna och genomföras i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning och nationell lagstiftning. Samarbetet skall särskilt inriktas på följande:
 - a) Migrationens grundläggande orsaker.
 - b) Utarbetande och genomförande av nationell lagstiftning och praxis när det gäller internationellt skydd, i överensstämmelse med bestämmelserna i 1951 års Genèvekonvention angående flyktingars rättsliga ställning, protokollet från 1967 samt andra relevanta internationella instrument, för att säkerställa respekten för principen om att ingen som riskerar att utsättas för förföljelse skall avvisas ("non-refoulement").
 - c) Regler om inresetillstånd samt rättigheter och ställning för personer med inresetillstånd, rättvis behandling av och integrationsprogram för personer som lagligen uppehåller sig i landet, utbildning för legala migranter samt åtgärder för att motverka rasism och främlingsfientlighet.

- d) Upprättande av en verkningsfull politik för att förebygga illegal invandring, smuggling av migranter och människohandel, inbegripet frågan om hur smugglings- och människohandelnätverk kan bekämpas och hur offren för denna handel kan skyddas.
- e) Återvändande, under humana förhållanden och i värdiga former, för personer som olagligen uppehåller sig i ett land samt återtagande av dessa personer, i enlighet med punkt 3.
- f) Frågor på viseringsområdet som av parterna fastställs vara av ömsesidigt intresse, t.ex. sådana viseringar som beviljas personer som reser i kommersiella, akademiska eller kulturella syften.
- g) Frågor på gränskontrollområdet vilka rör organisation, utbildning, bästa arbetssätt och andra operativa åtgärder på fältet samt, i tillämpliga fall, tillhandahållande av utrustning.

3. Parterna är också överens om att inom ramen för sitt samarbete för förhindrande och bekämpning av illegal invandring återta sina illegala migranter. För detta ändamål skall följande gälla:

- Varje andinskt land skall på begäran och utan ytterligare formaliteter återta alla sina medborgare som olagligen uppehåller sig på ett territorium som tillhör en medlemsstat i Europeiska unionen, förse dem med lämpliga identitetshandlingar och låta dem få tillgång till den administrativa hjälp som krävs för det ändamålet.

- Varje medlemsstat i Europeiska unionen skall på begäran och utan ytterligare formaliteter återta alla sina medborgare som olagligen uppehåller sig på ett andinskt lands territorium, förse dem med lämpliga identitetshandlingar och låta dem få tillgång till den administrativa hjälp som krävs för det ändamålet.

Parterna är överens om att, på begäran och snarast möjligt, ingå ett avtal med bestämmelser om särskilda förpliktelser för Europeiska unionens medlemsstater och de andinska länderna när det gäller återtagande. Avtalet skall också behandla frågan om återtagande av medborgare från andra länder och av statslösa.

För detta ändamål skall med "parterna" avses gemenskapen, var och en av dess medlemsstater och vart och ett av de andinska länderna.

ARTIKEL 50

Samarbete rörande bekämpning av terrorism

Parterna bekräftar vikten av att bekämpa terrorism och samtycker till att i enlighet med internationella konventioner, relevanta FN-resolutioner och sina respektive lagar och andra författningar samarbeta för att förhindra och bekämpa terroristhandlingar. De skall göra detta särskilt

- a) inom ramen för ett fullständigt genomförande av Förenta nationernas säkerhetsråds resolution 1373 och andra relevanta FN-resolutioner, internationella konventioner och instrument,

- b) genom utbyte av information om terroristgrupper och deras stödnätverk i enlighet med folkrätt och nationell rätt, och
- c) genom utbyte av åsikter om medel och metoder för att motverka terrorism, även vad beträffar teknik och utbildning, och genom utbyte av erfarenheter när det gäller att förhindra terrorism.

AVDELNING IV

ALLMÄNNA BESTÄMMELSER OCH SLUTBESTÄMMELSER

ARTIKEL 51

Resurser

1. I syfte att bidra till uppnåendet av de samarbetsmål som anges i detta avtal förbinder sig parterna att inom ramen för sina möjligheter och via sina egna kanaler tillhandahålla lämpliga resurser, inbegripet finansiella resurser.

2. Parterna skall utan att det påverkar deras behöriga myndigheters befogenheter vidta alla lämpliga åtgärder för att i enlighet med sina lagar och andra författningar främja och underlätta Europeiska investeringsbankens verksamhet i Andinska gemenskapen i enlighet med dess egna förfaranden och finansieringskriterier.

3. Andinska gemenskapen och dess medlemsstater skall bevilja experter från Europeiska gemenskapen lättnader och garantier samt skattebefrielse vid import för samarbetsverksamhet, i enlighet med de ramavtal som undertecknats mellan Europeiska gemenskapen och vart och ett av de andinska länderna.

ARTIKEL 52

Institutionell ram

1. Parterna är överens om att behålla den gemensamma kommitté som inrättades genom samarbetsavtalet med Andinska gemenskapen från 1983 och bibehölls i 1993 års ramavtal om samarbete. Kommittén skall, på hög tjänstemannanivå, sammanträda växelvis i Europeiska unionen och Andinska gemenskapen. Dagordningen för den gemensamma kommitténs möten skall fastställas genom överenskommelse mellan parterna. Kommittén skall själv fastställa regler rörande mötesfrekvens, ordförandeskap och andra frågor som kan uppkomma och får vid behov besluta att inrätta underkommittéer.

2. Den gemensamma kommittén skall svara för det allmänna genomförandet av detta avtal. Den skall också diskutera alla frågor som påverkar de ekonomiska förbindelserna mellan parterna, inbegripet sanitära och fytosanitära frågor, även förbindelserna med enskilda medlemsstater i Andinska gemenskapen.
3. Det skall upprättas en gemensam rådgivande kommitté som skall bistå den gemensamma kommittén i arbetet med att främja en dialog med ekonomiska och sociala organisationer i det organiserade civila samhället.
4. Parterna uppmanar Europaparlamentet och det andiska parlamentet att inom ramen för detta avtal och i enlighet med tidigare praxis upprätta en interparlamentarisk kommitté.

ARTIKEL 53

Definition av parterna

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 49 skall, för tillämpningen av detta avtal, med "parterna" avses gemenskapen eller dess medlemsstater eller gemenskapen och dess medlemsstater, inom deras respektive behörighetsområden såsom dessa framgår av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, å ena sidan, och Andinska gemenskapen eller dess medlemsstater eller Andinska gemenskapen och dess medlemsstater, inom deras respektive behörighetsområden, å andra sidan. Avtalet skall också tillämpas på åtgärder som vidtas av statliga, regionala eller lokala myndigheter inom parternas territorier.

ARTIKEL 54

Ikraftträdande

1. Detta avtal träder i kraft den första dagen i den månad som följer på den månad då parterna har underrättat varandra om att de förfaranden som krävs för avtalets ikraftträdande har slutförts.
2. Anmälningarna skall sändas till generalsekreteraren för Europeiska unionens råd och till generalsekreteraren för Andinska gemenskapen, som skall vara depositarier för detta avtal.
3. Detta avtal skall från och med dess ikraftträdande enligt punkt 1 ersätta 1993 års ramavtal om samarbete och den gemensamma förklaringen om politisk dialog som undertecknades i Rom 1996.

ARTIKEL 55

Giltighet

1. Detta avtal skall vara giltigt på obestämd tid.

2. Vardera parten får säga upp detta avtal genom skriftlig anmälan till den andra parten.
3. Uppsägelsen får verkan sex månader efter dagen för anmälan till den andra parten.

ARTIKEL 56

Fullgörande av skyldigheter

1. Parterna skall anta de allmänna eller särskilda bestämmelser som krävs för att de skall kunna fullgöra sina skyldigheter enligt detta avtal samt se till att dessa bestämmelser är förenliga med de mål som fastställs i avtalet.
2. Om en part anser att den andra parten har underlåtit att fullgöra en skyldighet enligt avtalet får den vidta lämpliga åtgärder. Innan detta sker måste den inom 30 dagar lämna den gemensamma kommittén alla relevanta uppgifter som krävs för att en grundlig bedömning av situationen skall kunna göras i syfte att finna en lösning som kan godtas av parterna.

Vid valet av åtgärder skall de som minst stör detta avtals funktion prioriteras. Åtgärderna skall omedelbart anmälas till den gemensamma kommittén och bli föremål för samråd i kommittén om den andra parten begär det.

3. Utan hinder av punkt 2 får en part i följande fall omedelbart vidta lämpliga åtgärder i enlighet med folkrättens regler:

- a) En vägran att fullgöra avtalet som inte sanktioneras av allmänna folkrättsliga regler.
- b) Överträdelse från den andra partens sida av de väsentliga beståndsdelar i avtalet som anges i artikel 1.1.

Den andra parten får begära att ett brådskande möte med parterna sammankallas inom 15 dagar för en grundlig undersökning av situationen i syfte att finna en för parterna godtagbar lösning.

ARTIKEL 57

Framtida utveckling

1. Parterna skall gemensamt kunna komma överens om att i enlighet med sin respektive lagstiftning utvidga detta avtal i syfte att bredda och komplettera dess räckvidd genom att ingå avtal rörande särskilda sektorer eller verksamheter mot bakgrund av de erfarenheter som vunnits under avtalets genomförande.

2. Varje part skall beträffande genomförandet av detta avtal kunna framföra förslag om att utvidga samarbetet på alla områden, med beaktande av de erfarenheter som vunnits under avtalets genomförande.

3. Inga samarbetsmöjligheter skall uteslutas i förväg. Parterna skall kunna använda den gemensamma kommittén för att utforska de praktiska möjligheterna till samarbete av ömsesidigt intresse.

ARTIKEL 58

Uppgiftsskydd

Parterna är överens om att uppgiftsskydd skall garanteras på alla områden där personuppgifter utbyts.

Parterna är överens om att det vid behandling av personuppgifter och andra uppgifter skall tillämpas en hög skyddsnivå som motsvarar de strängaste internationella normerna.

ARTIKEL 59

Territoriell tillämpning

Detta avtal skall tillämpas på, å ena sidan, de territorier där Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen är tillämpligt och i enlighet med de villkor som fastställs i det fördraget och, å andra sidan, på de territorier som tillhör Andinska gemenskapen och dess medlemsstater (Bolivia, Colombia, Ecuador, Peru och Venezuela).

ARTIKEL 60

Autentiska texter

Detta avtal är upprättat i två exemplar på danska, engelska, finska, franska, grekiska, italienska, nederländska, portugisiska, spanska, svenska och tyska språken, vilka alla texter är lika giltiga.